

Strokovni posvet Podnebni ekstremi in varna oskrba s pitno vodo

Kolikšne so podnebne spremembe na območju jugovzhodne Evrope in kako podnebni ekstremi vplivajo na vodne vire, so vse pogostejša družbena vprašanja, ki vplivajo na različne vidike človekovega življenja. Evropska okoljska agencija (The European Environmental Agency – EEA) je dala pobudo za regionalne in lokalne projekte in študije z namenom oceniti obseg podnebnih sprememb in določiti vpliv le-teh na vodne vire. Glavni problemi oskrbe s pitno vodo na območju jugovzhodne Evrope v zadnjih desetletjih sta zmanjševanje razpoložljivih količin in slabšanje kakovosti podzemne vode, kar je posledica neprimerne rabe prostora in podnebnih sprememb.

V okviru programa Jugovzhodna Evropa poteka projekt Podnebne spremembe in njihov vpliv na oskrbo s pitno vodo (Climate Change and Impacts on Water Supply – CC-WaterS), v katerega so kot projektni partnerji vključene tri slovenske ustanove: Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Javno podjetje Vodovod-Kanalizacija, d. o. o., in Agencija RS za okolje. Gre za mednarodni projekt, ki združuje 18 ustanov iz devetih držav območja jugovzhodne Evrope z namenom zagotoviti trajnostno in varno oskrbo s pitno vodo v prihodnosti ob upoštevanju vplivov rabe prostora in podnebnih sprememb.

Spremembe vremenskih dogodkov so zaznane tudi na območju Slovenije, ravno tako časovna prerazporeditev vremenskih dogodkov in njihova jakost, kar neposredno vpliva na razpoložljivost in kakovost vodnih virov. Za prilagoditev podnebnim spremembam in načrtovanje varne oskrbe s pitno vodo je treba prepoznati probleme in vzpostaviti ustrezne prilagoditvene ukrepe. Slovenski partnerji smo se odločili, da v sklopu projekta analiziramo sedanje stanje in na osnovi scenarijev modelov podnebnih sprememb pripravimo ukrepe za zmanjšanje kvarnih vplivov in za ohranitev vodnih virov na dveh prodnih vodonosnikih: na Ljubljanskem polju in Murskem/Prekmurskem polju, ki pa se med seboj razlikujeta tako po razpoložljivosti vodnih virov kakor tudi po prevladujoči rabi prostora. Zaradi raznolikosti problematike smo v projekt vključili tudi zunanje institucije in strokovnjake s področja meteorologije, kmetijstva, matematičnega modeliranja podzemnih voda ter prostorske in okoljske sociologije.

Dne 9. junija 2011 je v hotelu Mons potekal strokovni posvet z naslovom Podnebni ekstremi in varna oskrba s pitno vodo, kjer so bile predstavljene ugotovi-

tve, dileme in rezultati projekta s poudarkom na Ljubljanskem polju. Posvet je odprl župan Mestne občine Ljubljana g. Zoran Janković. Dr. Jernej Stritih, direktor Službe vlade RS za podnebne spremembe, je na kratko predstavil Strategijo prehoda Slovenije v maloogljnično družbo. Udeležence posveta so nagovorili tudi direktor družbe JP Vodovod-Kanalizacija, d. o. o., g. Krištof Mlakar, generalni direktor Agencije RS za okolje dr. Silvo Žlebir in dekan Naravoslovotehniške fakultete izr. prof. dr. Jakob Likar. V nadaljevanju je doc. dr. Barbara Čenčur Curk predstavila projekt Podnebne spremembe in njihov vpliv na oskrbo s pitno vodo (CC-WaterS). Doc. dr. Klemen Bergant (Agencija RS za okolje) je udeležence seznanil s podnebno spremenljivostjo in z ekstremi ter s scenariji podnebja v prihodnosti. Branka Bračič Železnik (Javno podjetje Vodovod-Kanalizacija, d. o. o.) je preučila javno oskrbo s pitno vodo v Ljubljani in vpliv podnebnih sprememb ter rabe prostora na vodni vir. Matej Knapič s Kmetijskega inštituta je prikazal oceno sedanjega izpiranja nitratov in pesticidov v podzemno vodo ter projekcij izpiranja zaradi podnebnih sprememb. Marko Fatur (LUZ, d. d.) je obravnaval problematiko prostorskega načrtovanja in varovanje virov pitne vode. Zaznavanje prebivalstva, sprejemanje in odnos do prilagoditev podnebnim spremembam ter odnosov do okolja ter pitne vode je podal prof. dr. Drago Kos s Fakultete za družbene vede.

Slika 1. Strokovni posvet »Podnebni ekstremi in varna oskrba s pitno vodo«, Hotel Mons, 9. 6. 2011. (z leve: dekan NTF izr. prof. dr. Jakob Likar; Branka Bračič Železnik, JP VO-KA, d. o. o.; Tina Zajc, NTF; dr. Petra Souvent, ARSO; župan Mestne občine Ljubljana g. Zoran Janković; doc. dr. Barbara Čenčur Curk, NTF; direktor družbe JP VO-KA, d. o. o., g. Krištof Mlakar; generalni direktor ARSO dr. Silvo Žlebir)

Doc. dr. Barbara Čenčur Curk